God man eller företrädare för ensamkommande barn

Barn som kommer till Sverige utan vårdnadshavare behöver en god man som företräder dem.

Som god man eller företrädare för ett ensamkommande barn är du barnets ställföreträdare. Din uppgift är att säkerställa att barnets rättigheter och behov tillgodoses under asylprocessen.

Nya lagkrav och regler

Från den 12 juli 2026 gäller EU:s nya asyl- och migrationspakt, vilket bland annat innebär att begreppet företrädare införs för de flesta ensamkommande barn. För vissa barn, exempelvis de som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv, kan en god man fortfarande förordnas.

Barn som redan har en god man kommer fortsätta att ha det. För ensamkommande barn som ger sig tillkänna efter den 12 juli 2026 blir benämningen för den tillförordnade personen **företrädare**. Företrädare har ett utökat ansvar i jämförelse med den tidigare benämningen.

Vad innebär uppdraget?

Som god man eller företrädare är du barnets juridiska ställföreträdare och ansvarar för att

- bevaka barnets rättigheter i asylprocessen som boende, utbildning, hälso- och sjukvård, socialt stöd
- företräda barnet i kontakter med myndigheter som Migrationsverket, socialtjänst, skola
- säkerställa att barnets bästa alltid beaktas
- stötta barnet i vardagen med praktiska frågor, skolgång, fritidsaktiviteter.

Du är inte barnets vårdnadshavare eller förmyndare, utan en trygg vuxen som företräder barnets intressen.

Viktigt att meddela

Kontakta överförmyndaren om

- barnet får permanent uppehållstillstånd
- barnet utvisas eller lämnar Sverige
- barnets föräldrar kommer till Sverige

Du kvarstår som god man eller företrädare tills nytt beslut fattas.

Vem kan bli god man eller företrädare?

Du kan bli god man eller företrädare om du

- är över 18 år med svenskt medborgarskap eller permanent uppehållstillstånd
- har tid och engagemang att stötta barnet
- inte har allvarliga brott i belastningsregistret, vilket kontrolleras innan uppdrag
- kan samarbeta med myndigheter.

Tidigare erfarenhet av barn är inte nödvändig, men tålamod och empati är viktigt.

Tolk vid behov

Behov av tolk anmäls till förvaltningen minst fyra dagar i förväg. Överförmyndarförvaltningen bokar tolk för möten mellan dig och barnet.

Andra aktörer som boende, Migrationsverket och skola bokar själva tolk för sina möten.

Arvode och kostnadsersättningar

Som god man eller företrädare har du rätt till arvode och kostnadsersättningar.

- **Arvode**: Skäligt belopp som beslutas av överförmyndaren.
- **Ersättning för småutgifter:** Du kan få ersättning för mindre utgifter upp till 2 % av prisbasbeloppet per år utan att visa kvitton.

Utbetalning sker efter granskning av din års- eller slutberättelse.

Redovisning av uppdraget

Beroende på när barnet du företräder ansökte om asyl samt när du fick ditt uppdrag, påverkas din titel, ditt ansvar och hur du ska redovisa.

Den 12 juni 2026 infördes EU:s nya migrations- och asylpakt, och den 1 juli 2026 trädde den svenska ställföreträdarreformen ”Ett ställföreträdarskap att lita på” i kraft.

Redovisningen skiljer sig åt beroende på om barnet har uppehållstillstånd eller inte.